

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-286/11-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení:	Základní škola a mateřská škola Stolany, okres Chrudim
Sídlo:	Stolany 44, 538 03 Heřmanův Městec
IČ:	70 995 354
Identifikátor:	650 045 475
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Martou Lederovou, zástupkyní ředitelky školy
Zřizovatel:	Obec Stolany
Místo inspekční činnosti:	Stolany 44, 538 03 Heřmanův Městec
Termín inspekční činnosti:	7. a 9. únor 2011

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost vykonávaná podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zaměřená zejména na:

- zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou a základní školou žákům 1. – 3. ročníku dle školního vzdělávacího programu podle § 2 školského zákona,
- zjišťování a hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 5 školského zákona.

Aktuální stav školy

Příspěvková organizace vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny (dále škola). Identifikační údaje o škole a vymezení předmětu činnosti uvedené ve zřizovací listině a v rozhodnutí o zařazení školy do rejstříku škol a školských zařízení jsou v souladu se skutečností.

Objekt školy se nachází v jednopatrové budově v centru obce (společně s OÚ). V minulém období zde došlo k rekonstrukci střechy, výměně oken. Interiér mateřské školy prošel výraznou obměnou včetně vybavení novým nábytkem.

Mateřská škola (dále MŠ) je dvoutrídni, s celodenním provozem. K termínu inspekce se v ní vzdělávalo 50 dětí ve dvou třídách. Od září 2009 došlo k navýšení počtu dětí o 25%. V současné době je 14 dětí v posledním ročníku před vstupem do základní školy a 1 z nich má odklad školní docházky. Základní škola (ZŠ) je neúplná, ve školním roce 2010/2011 má jednu třídu s celkem 13 žáky 1. – 3. ročníku. Více než polovina z nich jsou dojíždějící. Školní družina má 1 oddělení, do něhož jsou přihlášení všichni žáci. Školní jídelna zajišťuje stravování pouze dětem, žákům a zaměstnancům školy.

Předškolní vzdělávání je realizováno podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Poznáváme svět kolem nás“ (ŠVP PV), který byl k 15. září 2010 aktualizován. Výuka v ZŠ je vedena podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Škola pro život“ (ŠVP ZV).

Vzdělávací proces v MŠ zajišťují čtyři učitelky, tři z nich odborně kvalifikované. Od září 2010 ukončila dlouholetá vedoucí učitelka pracovní poměr a na uvolněné pracovní místo byla přijata učitelka bez odpovídajícího vzdělání. Pedagogický sbor v ZŠ tvoří dvě učitelky, z nichž jedna byla jmenována zástupkyní ředitelky (dále ředitelka školy) a pověřena vedením školy po dobu její mateřské dovolené. Zastupující ředitelka má vysokoškolské pedagogické vzdělání v neučitelském oboru, druhá učitelka je absolventkou střední pedagogické školy.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Ředitelka při přijímacím řízení postupuje ve shodě s platnými právními předpisy. Zveřejňuje dostatečné informace o postupu přijímání dětí a žáků obvyklým způsobem. V minulém školním roce počet žádostí o přijetí k předškolnímu vzdělávání převyšoval počet volných míst (bylo vydáno 17 rozhodnutí o nepřijetí). ZŠ oslovuje rodiče a žáky svojí rodinnou atmosférou, malým počtem žáků, který dovoluje individuální přístup ke každému z nich, klidným prostředím i dobrou dopravní obslužností (autobus zastavuje přímo u budovy školy) a také množstvím mimoškolních aktivit. Vzdělávací nabídku škola prezentuje při pořádání akcí pro veřejnost a v příspěvcích do regionálního tisku.

Organizace dne v MŠ zohledňovala věkové zvláštnosti dětí, spontánní činnosti měly přirozený průběh a podporovaly zejména tvořivost a komunikaci. Děti měly dostatečný prostor pro hru, součástí programu byly i vhodně motivované pohybové aktivity. MŠ realizovala vzdělávání podle třídních vzdělávacích programů, které navazovaly na platný ŠVP PV. Pozitivní je snaha učitelek od letošního roku inovovat tematické zaměření a obsah jednotlivých integrovaných bloků.

Připravená vzdělávací nabídka byla podnětná a směřovala k získávání nových poznatků a dovedností. Vzdělávání bylo promyšlené a koncepčně pojaté k naplánovanému tématu, vycházelo z konkrétně stanovených cílů v návaznosti na integrovaný blok. Vedle zájmových aktivit probíhaly souběžně výtvarné, ale i další činnosti posilující zvědavost dětí a obohacující jejich poznatky. Pozitivně lze hodnotit využívání metod prožitkového, situačního a kooperativního učení, včetně praktických pokusů, které příznivě podněcovalo samostatnost a tvůrčí aktivity dětí. Inspekční hospitace prokázaly, že se děti v MŠ cítily bezpečně, s důvěrou se obracely na učitelky. Hodnocení plnilo motivační funkci a poskytovalo účinnou zpětnou vazbu, vedení dětí k sebehodnocení nebylo zaznamenáno.

Dosažená úroveň klíčových kompetencí u dětí je průběžně ověřována. Systém pedagogických záznamů o vývojových pokrocích dětí je funkční. S informacemi učitelky dále pracují při vyhodnocování závěrů pro další práci. Dostatečná pozornost je zejména u dětí v posledním roce před vstupem do ZŠ věnována rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní, seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a dále praktickým úkonům procvičujícím prostorovou orientaci. Výrazná je podpora rozvoje přírodovědné gramotnosti dětí, která je prioritou MŠ, obsažena je v ŠVP PV a prolíná celým vzdělávacím procesem. Utvářením pozitivního vztahu k přírodě je zejména bezprostředním kontaktem s živou i neživou přírodou rozvíjena mj. citlivost, vstřícnost a tvořivost dětí. MŠ je rovněž zapojena do ekologického projektu Mrkvička. V oblasti klíčových kompetencí dosahuje MŠ požadovaných vzdělávacích výsledků.

V případě potřeby zajišťuje MŠ, ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou, včasnou podporu dětem s riziky školní neúspěšnosti, popř. s odkladem povinné školní docházky. Individualizovaná péče je poskytována např. dětem v adaptačním období, s poruchami výslovnosti, v posledním roce před zahájením povinné školní docházky.

Organizace vzdělávání v ZŠ odpovídala ustanovením školského zákona, umožňovala realizaci školního vzdělávacího programu. Učební plány byly naplňovány. Žáci projevovali pozitivní vztah k výuce, byli aktivní, vyjadřovali své myšlenky, aplikovali získané poznatky. Učitelky respektovaly jejich individuální tempo, dostatečně s nimi komunikovaly, objasňovaly jim význam méně známých pojmů. Přínosem bylo propojení učiva s reálným životem. Výukou velmi vhodně prolínaly mezipředmětové vztahy, významným prvkem byla dramatizace. Podpora výuky didaktickými pomůckami a materiálními zdroji byla účinná, zapojeny byly i prostředky ICT. Při samostatné práci vyučující poskytovaly žákům v případě potřeby pomoc, nechyběla zpětná vazba. Pro výuku byla charakteristická příjemná atmosféra, sociální vztahy se jevily jako funkční.

Rozvoj klíčových kompetencí byl komplexní, rovnoměrný. Žáci byli schopni samostatně se učit i pracovat v kolektivu skupiny. Řešili didaktické problémy, aplikovali logické myšlenkové postupy. Komunikativní dovednosti byly rozvíjeny v dostatečné míře. Pozornost je věnovaná podpoře čtenářské gramotnosti. Žáci vytvářejí referáty, prezentují je, pro veřejnost hrají divadlo v anglickém jazyce. Učitelky se zaměřovaly nejen na osvojení učiva, ale také na formování postojů žáků a na rozvoj sociálních a občanských kompetencí. Vzdělávací proces je doplňován pořádáním pravidelných školních i mimoškolních akcí, které podporují rozvoj osobností žáků a dosahování klíčových kompetencí. Sociální gramotnost je prohlubována prostřednictvím projektů „Adopce na dálku“ a „Slovanská rodina málotřídních škol“. V rámci prvního z nich škola finančně přispívá na vzdělání indického chlapce, druhý je zaměřen na spolupráci se základními školami z Polska a Slovenska.

Ve sledované výuce bylo nejčastěji využíváno průběžné slovní hodnocení, které respektovalo aktuální podmínky výuky a individualitu žáků. Učitelky žáky chválily za dílčí pokroky, motivovaly je k další práci. Z analýzy celkového prospěchu žáků vyplývá dlouhodobý nulový podíl neprospívajících. S výsledky vzdělávání jsou zákonní zástupci seznamováni průběžně prostřednictvím žákovských knížek, dále v rámci třídních schůzek i při individuálních návštěvách školy. Zpětnou vazbou o kvalitě vzdělávání je zapojení žáků do různých soutěží, s největšími úspěchy v recitaci, v anglickém jazyce.

Škola podporuje zdravý fyzický i psychický vývoj dětí a žáků. Tématika výchovy ke zdraví je součástí každodenních činností. V průběhu školního roku jsou organizovány různé pohybové aktivity - plavání, výlety apod. Pozornost je věnována i bezpečnosti dětí a žáků, kteří jsou průběžně seznamováni se zásadami ochrany zdraví a s bezpečnostními

pravidly. Počet úrazů je dlouhodobě nulový. Minimální preventivní program vychází z reálných podmínek, je přizpůsoben předškolnímu vzdělávání a nejmladší věkové skupině žáků.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Realizovaný ŠVP PV byl po zhodnocení Českou školní inspekcí (ČŠI) v letošním školním roce aktualizován a je v souladu se školským zákonem a RVP PV. Dokument vychází z reálných podmínek a možností školy, doplněn je projekty s ekologickou tematikou. Vzdělávací nabídka MŠ aktuálně zahrnuje rovněž preventivní logopedickou péči, kroužek hry na zobcovou flétnu, předplavecký výcvik, návštěvy kulturních akcí a exkurze. Obsah předškolního vzdělávání je aktuálně zveřejňován na nástěnkách ve vstupním prostoru školy. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání byl dopracován, škola akceptovala závěry ČŠI vycházející z provedené komparativní analýzy. ŠVP ZV je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Drobné nedostatky ve vyplňování dokumentace ZŠ (třídní výkazy, katalogové listy žáků, třídní knihy apod.) byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti. Vydané vnitřní dokumenty ZŠ jsou funkční, zabezpečují plynulý chod školy. Některé je třeba více přizpůsobit podmínkám školy.

Ředitelka školy pracuje ve funkci zastupující ředitelky od 1. prosince 2005. Od letošního školního roku jmenovala novou vedoucí učitelku MŠ, jejíž povinnosti stanovila v pracovní náplni. S ohledem na širší kompetencí zajišťujících chod MŠ jí úměrně snížila úvazek přímé pedagogické činnosti. Vedoucí učitelka věnuje řízení MŠ dostatečnou pozornost, zpracované dokumenty jsou v souladu s platnou legislativou. Má vytvořen funkční plán kontrolní a hospitační činnosti, na který navazují průkazné záznamy z hospitací. Vlastní hodnocení bylo zpracováno za období jednoho školního roku předchozí vedoucí učitelkou, obsahuje podrobný popis materiálních podmínek a výčet akcí MŠ, ale neposkytuje dostatečnou zpětnou vazbu zejména v oblasti hodnocení výsledků vzdělávání dětí.

Personální obsazení z pohledu odborné kvalifikovanosti vykazuje v ZŠ i MŠ dílčí rizika, na kvalitě vzdělávání se však tato skutečnost negativně neodráží. Zaměření vysokoškolského vzdělání zastupující ředitelky směrem k oborům speciální pedagogiky je z hlediska působení na rozvoj osobnosti žáků pozitivem. Zapojení učitelek do akcí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) je vzhledem k organizačním i finančním možnostem školy velmi dobré, zahrnuta je i forma samostudia. Pedagogické rady řeší problémy výchovy a vzdělávání odděleně, dle předložených zápisů jsou na nich projednávány a schvalovány předepsané dokumenty, zaměřují se na hodnocení výchovně vzdělávací práce a organizačně provozní problémy školy.

Vzdělávání v MŠ je podpořeno odpovídajícími materiálními podmínkami, které škola průběžně doplňuje a obnovuje. Její interiéry byly zrekonstruovány, ve dvou nově vzniklých třídách je moderní nábytek. Pomůcky, hračky i didaktický materiál podporují vzdělávací cíle MŠ. Školní zahrada poskytuje dobré podmínky k aktivnímu využití. ZŠ má pro realizaci ŠVP k dispozici vedle šatny a sociálního zázemí jednu rozlehlou učebnu. V ní probíhá dopoledne výuka, odpoledne patří školní družině. Vzhledem k současnému malému počtu žáků jsou tyto prostory zatím dostačující. Negativem je chybějící tělocvična. Vnitřní prostředí třídy bylo pro žáky podnětné, je využíváno k názorné podpoře vzdělávacího procesu. Výpočetní technika umístěná přímo v učebně je nedílnou součástí

každodenní výuky. Učební pomůcky a materiály jsou v rámci finančních možností modernizovány a doplňovány.

Hlavním zdrojem příjmů školy jsou finanční prostředky ze státního rozpočtu a prostředky poskytnuté zřizovatelem. Ve sledovaném období škola obdržela také finanční a materiální sponzorské dary především od zákonných zástupců dětí a žáků, které byly účelně využity v jejich prospěch. Celková výše finančních prostředků umožňuje realizaci školních vzdělávacích programů.

Škola podporuje navazování a rozvoj partnerských vztahů. Součinnost se zřizovatelem hodnotí zástupkyně ředitelky jako velmi dobrou a vstřícnou. Oceňuje především postupné zkvalitňování prostředí pro předškolní i základní vzdělávání. Spolupráce s rodiči spočívá vedle vzájemného informování i ve spoluorganizování některých akcí (např. Vánoční jarmark, družební setkání). Školská rada plní povinnosti vyplývající z právních předpisů. MŠ má nastaven funkční systém spolupráce s rodiči. Individuálně je informuje o průběhu a výsledcích vzdělávání dětí při každodenním osobním kontaktu, na třídních schůzkách a při akcích školy, do kterých mají rodiče možnost se zapojit. Prostřednictvím dotazníků se zákonní zástupci dětí vyjadřují k činnosti MŠ. Častá spolupráce s dalšími subjekty probíhá v rámci ekologické výchovy (Ekocentrum Paleta), partnerem je i ZŠ a MŠ Rabštejská Lhota. Škola komunikuje dle potřeb a zájmu dětí a žáků s dalšími institucemi ve svém širokém okolí. Partnerství účelně přispívá k naplňování cílů a k realizaci školních vzdělávacích programů.

Závěry, celkové hodnocení školy

Škola poskytuje vzdělávání v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Postup školy při přijímání dětí k předškolnímu a základnímu vzdělávání je v souladu se zákonnými ustanoveními, v rámci výchovně vzdělávacího procesu je respektován princip rovného přístupu ke vzdělávání.

Škola má pro svoji činnost zajištěny nezbytné prostorové i materiální podmínky, které umožňují realizaci školních vzdělávacích programů. Rezervy byly zjištěny v odborné kvalifikovanosti učitelek základní i mateřské školy.

Škola vytváří bezpečné prostředí pro vzdělávání dětí a žáků, daří se vytvářet příznivé sociální klima pro vzájemné vztahy. Vedení školy vyhodnocuje zdravotní a bezpečnostní rizika, přijímá opatření k jejich minimalizaci.

Realizovaný ŠVP PV je v souladu se zásadami a cíli platného školského zákona a RVP PV. Sledovaný průběh vzdělávání v MŠ přispíval k osobnostnímu rozvoji dětí a vedl k rozvíjení jednotlivých klíčových kompetencí. Škola hodnotí výsledky vzdělávání, jedním z kritérií je připravenost dětí k povinné školní docházce.

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání je po doplnění v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Sledovaná výuka rozvíjela klíčové kompetence komplexně, rovnoměrně. K rozvoji osobnosti žáků přispívají různé doplňující aktivity. Významná je mezinárodní spolupráce v rámci projektů „Adopce na dálku“ a „Slovanská rodina málotřídních škol“.

Přílohy inspekční zprávy

Příloha č. 1: Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky g7zais9 nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Pardubicích dne 7. března 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Ivana Blažková, školní inspektorka

Mgr. Ivana Blažková v. r.

Mgr. Mirka Machková, školní inspektorka

Mgr. Mirka Machková v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ve Stolanech dne

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Marta Lederová, ředitelka školy

.....

Připomínky ředitelky školy/školského zařízení

28. března. 2011

Připomínky byly/nebyly podány.